

ENEBAKK KOMMUNE KULTUR OPPVEKST OG
ADMINISTRASJON
Prestegårdsveien 4
1912 Enebakk

Saksbehandler:

Trine Celius, 22 00 36 66

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Enebakk kommune, kunstgressbaner; Mjær og Vidotta stadion Kontrollnummer: 2022.347.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Tom Haugvaldstad (Enebakk kommune)

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:

Trine Celius

Andre deltagere fra virksomheten:

Eivind Ekeli (Enebakk kommune)

Unni Randen (Enebakk kommune)

Håvard Myrseth (Driv IL)

Astrid Celius (Driv IL)

Erlend Fjeldheim (Enebakk IF)

Arnt Barkenes (Enebakk IF)

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo
og Viken:*

Guro Holte

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon av kunstgressbanene ved Mjær stadion (Driv IL) og Vidotta stadion (Enebakk IF; EIF) den 01.06.2022. Kunstgressbanene er driftet av henholdsvis Driv IL (Mjær) og Enebakk IF; EIF (Vidotta) og idrettslagene har en festeavtale med Enebakk kommune. Det ble gjort befaring og dokument gjennomgang på de respektive banene sammen med driftere og representanter fra Enebakk kommune. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 5 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

1. Mjær og Vitotta sine tiltak for å hindre spredning av gummigranulat er mangelfulle
2. Mjær og Vitotta har mangelfull dokumentasjon på oppfølging av drift og vedlikeholdsrutiner for kunstgressbanene

3. Mjær og Vitotta sin informasjon til brukere av kunstgressbanene om spredning av gummigranulat er mangelfull
4. Vidotta sine rutiner for deponering av snø er mangelfulle
5. Mjær og Vitotta mangler en skriftlig risikovurdering for bruk av gummigranulat på kunstgressbanene med hensyn til ytre miljø

Avvik er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

30.06.2022

Trine Celius

Kari Skogen

dato

kontrollør

seksjonssjef

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Driv IL
- Enebakk IF

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: ENEBAKK KOMMUNE KULTUR OPPVEKST OG ADMINISTRASJON	
Organisasjonsnr.: 974604191	Eies av: 874635502
Bransjenr. (NACE-kode): 84.120 - Offentlig administrasjon tilknyttet helsestell, sosial virksomhet, undervisning, kirke, kultur og miljøvern	

Kontrollert enhet

Navn: Mjær Stadion Vidotta stadion	Anleggsnr.: 3028.0048.01 3028.0047.01
Kommune: Enebakk	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Annen aktivitet	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens landsomfattende tilsynsaksjon for plastholdig løst fyllmateriale på idrettsbaner.

Målet med aksjonen er å sikre at de ansvarlige for idrettsbaner som bruker plastholdig innfyll har nødvendig kjennskap til regelverket, og følger kravene. Kravene i forurensningsforskriften § 23A er rettet mot den «ansvarlige», som videre i § 23A-3 blir definert som *både* den som eier *og* den som er ansvarlig for drift og vedlikehold av idrettsbanene.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Forurensningsforskriften kap. 23A
- Internkontroll
- Miljørisikovurdering
- Avvikshåndtering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Enebakk kommune ved teknisk avdeling plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Enebakk kommune innen 1. november 2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiller svarbrevet eller epost (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/Trine Celius.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 24. mai 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Enebakk kommune bli ilagt et gebyr på kr 21 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Mjær og Vitotta sine tiltak for å hindre spredning av gummigranulat er mangelfulle

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kap. § 23A-4 «Krav til idrettsbaner»

Forurensningsloven § 32 «Håndtering av næringsavfall

Kommentarer:

Den ansvarlige for banen må sørge for å iverksette tiltak som hindrer at fyllmateriale spres fra banen til naturen. Ansvarlig plikter herunder å etablere løsninger som hindrer spredning av granulat gjennom brukere, anleggsmaskiner, snørydding og overvannssystemet.

Næringsavfall skal bringes til lovlig avfallsanlegg med mindre det gjenvinnes eller brukes på annen måte.

Mjær

Under befaringen ble det opplyst at det ikke var iverksatt tiltak for å hindre at granulat havner på avveie. Banene hadde ikke installert løsninger for å hindre spredning utenfor banene via brukere og anleggsmaskiner. Det var ikke installert løsninger for håndtering av overvann som sikrer oppsamling av granulat. Det ble oppbevart 2 hauger med overskuddsgranulat (etter snørydding og dugnad) inne på kunstgressbanen.

Det ble opplyst at i forbindelse med påfyll av nytt gummigranulat i 2015 ble det også fjernet 6 sekker med brukt granulat (næringsavfall) fra banen. Sekkene med bruk gummigranulat oppbevares fortsatt på kommunens område utenfor banen. I tillegg ble det observert minst 2 sekker med gammelt granulat i samme område, som var helt gjengrodd av vegetasjon noe som tyder på at de hadde stått der veldig lenge.

Vidotta

Under tilsynet ble det opplyst at kommunen hadde begynt å legge kantstein rundt banen (kun på den ene siden mot idrettshallen) utover det var det ikke iverksatt tiltak for å hindre at granulat havner på avveie. Banene hadde ikke installert løsninger for å hindre spredning utenfor banene via brukere og anleggsmaskiner. Det var ikke installert løsninger for håndtering av overvann som sikrer oppsamling av granulat.

Under befaringen ble det observert til dels store mengder gummigranulat utenfor banen, i overvannskummer i området hvor anleggsmaskiner ble oppbevart og i vegetasjonen utenfor gjerdet rundt anlegget.

Avvik 2

Mjær og Vidotta har mangelfull dokumentasjon på oppfølging av drift og vedlikeholdsrutiner for kunstgressbanene

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd, punkt 7

Forurensningsforskriften kap. § 23A-8 «Kunnskaps- og dokumentasjonsplikt»

Kommentarer:

Virksomheten plikter å gjennom internkontrollforskriften å iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Videre skal den ansvarlige for idrettsbaner med løst plastholdig fyllmateriale sørge for å ha kunnskap om hvor mye fyllmateriale som årlig er tilført banen og hvor mye som årlig er fjernet fra banen og hvordan dette er håndtert.

Mjær

Driv IL har en «banemester» som jevnlig utfører drift og vedlikehold av Mjær stadion. Det gjennomføres også en vårdugnad på anlegget.

- Den skriftlige rutinen for drift og vedlikehold er mangelfull ved at den kun inneholder retningslinjer knyttet til snørydding

Vidotta

Enebakk IF har noen rutiner for drift og vedlikehold av banen i form av vårdugnad og snørydding.

- Enebakk IF var under tilsynet ikke kjent med at det var utarbeidet en skriftlig driftsavtale mellom kommunen og idrettslaget.
- Det kunne ikke legges fram skriftlige rutiner for drift og vedlikehold eller logg på utført vedlikehold.
- Det ble opplyst at noe granulat var levert til avfallsanlegg i 2022, men dette kunne ikke dokumenteres.

Det kunne ikke vises til et system, hverken i kommunen eller i idrettslagene, for å registrere avvik knyttet til gummigranulat og ytre miljø. Eksempler på avvik kan være granulat på avveie via brukere, uhell ved lagring av granulat (hull i sekker e.l.), hull på siler i avløpskummer osv.

Avvik 3

Mjær og Vitotta sin informasjon til brukere av kunstgressbanene om spredning av gummigranulat er mangelfull

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kap. § 23A-5 «Informasjonsplikt»

Kommentarer:

Den ansvarlige for idrettsbanen skal informere brukerne om tiltak for å hindre at plastholdig løst fyllmateriale spres. Informasjonen skal øke bevisstheten blant spillerne og målet er at de som bruker banen aktivt renser klær og sko slik at minst mulig av det løse fyllmateriale spres utenfor banen.

Befaringen viste at det ikke var informasjonsskilt til brukerne på noen av idrettsbanene om spredning av gummigranulat. Det opplyst at hverken Driv IL eller EIF hadde noen form for informasjon, via nettsider, trenere epost e.l., til brukerne av bane om tiltak for å hindre spredning av plastholdig løst fyllmateriale.

Avvik 4

Vidotta sine rutiner for deponering av snø er mangelfulle

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kap. § 23A-6 «Rydding og deponering av snø»

Kommentarer:

Den ansvarlige for idrettsbaner der plastholdig løst fyllmateriale brukes, skal sørge for at snø som ryddes av idrettsbanen, deponeres på eget område for snødeponering på eller utenfor banen. Den ansvarlige skal sørge for nødvendige tiltak for å sikre at plastholdig løst fyllmateriale forblir innenfor idrettsbanen eller snødeponiet frem til det gjenbrukes på banen eller leveres til godkjent avfallsmottak.

Det ble opplyst at ved snørydding ble snøen lagret på banen på den ene langsiden. Under befaringen ble det observert granulater på avveie i vegetasjonen på denne siden av banen. Videre så vi at det var flere sluk på denne siden av banen, at grunnen helle nedover mot slukene og at det var en bratt skråning utenfor gjerdet. Det ble observert gummigranulat både i sluk, på gresset og rundt gjerdestolper.

Avvik 5

Mjær og Vitotta mangler risikovurdering knyttet til ytre miljø for Mjær og Vidotta stadion

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 6 «Risikovurdering»

Kommentarer:

Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse i det omfang som er nødvendig for å etterleve krav i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak redusere risikoforholdene.

Mjær og Vidotta hadde utført noen tiltak for å hindre at gummigranulat havner utenfor banen ved snørydding, men utover det var det ikke utført noen tiltak for å hindre/begrense utslipp av plastgranulat til ytre miljø.

Det kunne ikke vises til en skriftlig risikovurdering for de kunstgressbanene når det gjelder fare for utslipp av gummigranulat til ytre miljø eller en tiltaksplan basert på denne. Følgende er ikke synliggjort i en skriftlig risikovurdering:

- Håndtering, ombruk og lagring av gummigranulat
- Tiltak for hindre spredning av gummigranulat fra brukere og anleggsmaskiner
- Tilsyn og vedlikehold av granulatfiltre i oppsamlingskummer
- Overvannshåndtering (inkl. resipient, hvor havner overvannet)
- Snørydding/lagring

En risikovurdering for ytre miljø skal inneholde en kartlegging av mulige uønskede hendelser, sannsynligheten for at de kan oppstå og konsekvensen av hendelsen for ytre miljø. Under tilsynet fremkom det at det ikke var utarbeidet en miljørisikovurdering for bruk av løst plastholdig fyllmateriale for stadionene.

7. Andre forhold

I henhold til forurensningsforskriften 23A-7 så skal oppsamlet gummigranulat ombrukes på den samme banen eller leveres til lovlig avfallsanlegg. Videre heter det at virksomheten skal ha kunnskap og dokumentasjon på hvor mye plastholdig løst fyllmateriale som årlig er fylt på idrettsbanen og hvor mye som årlig er fjernet fra banen.

Mjær stadion

Kunstgressbanen ble etablert i 2011. Det anvendes SBR-granulat på banen og det har vært fylt på granulat en gang siden etablering (2015). Det ble opplyst at i forbindelse med påfyll av nytt gummigranulat i 2015 ble det også fjernet 6 sekker med brukt granulat fra banen. Sekkene med bruk gummigranulat oppbevares fortsatt på kommunens område utenfor banen. I tillegg ble det observert minst 2 sekker med gammelt granulat i samme område, som var helt gjengrodd av vegetasjon noe som tyder på at de hadde stått der veldig lenge.

Mjær stadion skal rehabiliteres i 2022. Det skal etableres en 11er-bane og en 5er-bane på området.

Vidotta stadion

Kunstgressbanen ble etablert i 2011. Det anvendes SBR-granulat på banen. Det ble opplyst at SBR ble sist gang kjøpt inn i 2017 men idrettsklubben hadde ikke informasjon om hvor mye gummigranulat som var kjøpt inn i 2017 eller om noe ble fjernet.

Under befaringen ble det observert til dels store mengder gummigranulat utenfor banen. Dette er sannsynligvis granulat som hovedsakelig oppsto før ikrafttredelsen av forurensningsforskriften kapittel 23 A (på et tidspunkt Statsforvalteren ikke var myndighet). Vi vil likevel minne om at granulat som er skjemmende eller til skade eller ulempe for miljøet, er forbudt i henhold til forurensningsloven § 28, og kan følges opp av kommunen som rett myndighet i forsøplingsaker.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

9. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Avviksbehandling: Det er bedre å lære av en feil enn å gjenta den
- Kontroll med risiko gir gevinst